

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΑ

I. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η θεμελιώδης αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων λόγω ιθαγένειας εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις εισαγωγής σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, συμπεριλαμβανομένων των διδασκτρων ή των όρων χορήγησης συνδρομής για την κάλυψη των διδασκτρων αυτών. Στο θέμα αυτό, όλοι οι πολίτες της Κοινότητας πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι πολίτες του εκάστοτε κράτους μέλους. Εάν δεν πρόκειται περί εισαγωγής σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επικαλεσθεί τον κανόνα αυτό (της μη διάκρισης) μόνο εφόσον είναι διακινούμενος εργαζόμενος ή μέλος της οικογενείας διακινούμενου εργαζόμενου. Π.χ. στην περίπτωση που το κράτος μέλος υποδοχής χορηγεί κάποιο επίδομα "επιβίωσης". Πιο συγκεκριμένα, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να ενεργούν με δική τους πρωτοβουλία για την παροχή επιδομάτων και βοηθημάτων του είδους αυτού σε αλλοδαπούς πολίτες που κατοικούν στο έδαφός τους. Εξάλλου, ορισμένα επιδόματα και/ή βοηθήματα από το κράτος μέλος καταγωγής μπορούν να διατηρηθούν κατά τη διάρκεια διαμονής στο κράτος μέλος υποδοχής.

II. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ- ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Αγγλία και Ουαλλία: η φοίτηση είναι υποχρεωτική από 5 έως 16 ετών. Το παρόν εκπαιδευτικό σύστημα παρέχει δύο δυνατότητες φοίτησης: σε δύο στάδια ή σε τρία στάδια. Η φοίτηση σε δύο στάδια περιλαμβάνει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση για μαθητές μέχρι 11 ετών και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση για μαθητές από 12 έως 18 ετών (υποχρεωτική μόνο έως τα 16). Η φοίτηση σε τρία στάδια πραγματοποιείται σε σχολεία πρωτοβάθμιας, πρωτοβάθμιας ανώτερης (middle schools) και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα σχολεία πρωτοβάθμιας ανώτερης εκπαίδευσης κανονικά παρέχουν τετραετή φοίτηση για μαθητές ηλικίας από 8 έως 12 ετών (middle schools deemed primary), ή από 9 έως 12 ετών (middle schools deemed secondary). Το νηπιαγωγείο αρχίζει να εφαρμόζεται τώρα, και η προσχολική εκπαίδευση διαρκεί τρία τρίμηνα. Η από το νόμο προβλεπόμενη εκπαίδευση διαιρείται σε τέσσερα βασικά στάδια: βασικό στάδιο 1 (από την ηλικία των 5 έως την ηλικία των 7 ετών), βασικό στάδιο 2 (από 7 έως 11 ετών), βασικό στάδιο 3 (από 11 έως 14 ετών) και βασικό στάδιο 4 (από 14 έως 16 ετών). Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει τα βασικά στάδια 1 και 2, ενώ η δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιλαμβάνει τα βασικά στάδια 3 και 4. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση προβλέπει τη φοίτηση μαθητών από 11 έως 18 ετών, αλλά είναι υποχρεωτική μόνο έως την ηλικία των 16 ετών. Συνήθως τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δέχονται τους μαθητές στην ηλικία των 11 ετών, αλλά εάν πρόκειται για φοίτηση σε 3 στάδια οι μαθητές μπορούν να εγγραφούν στην ηλικία των 12, 13 ή 14 ετών. Υπάρχουν διαφόρων ειδών σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (επιδοτούμενα (grant-maintained schools), ανεξάρτητα εξειδικευμένα και ειδικά σχολεία).

Βόρεια Ιρλανδία: η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική από 4 έως 16 ετών και πραγματοποιείται σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Δεν υπάρχουν σχολεία πρωτοβάθμιας ανώτερης εκπαίδευσης. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται έως την ηλικία των 11/12 ετών αφενός σε σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αφετέρου σε προπαρασκευαστικά τμήματα των grammar schools. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται σε δύο ειδών σχολεία μετά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση: στα grammar schools και στα secondary schools. Στην πρώτη κατηγορία (grammar schools) φοιτούν μαθητές από 11 έως 18 ετών, ενώ στη δεύτερη κατηγορία (secondary schools) φοιτούν μαθητές από 11 έως 16 ετών· ορισμένα από αυτά τα σχολεία παρέχουν τη δυνατότητα φοίτησης και μετά τα 16.

Σκωτία: η υποχρεωτική εκπαίδευση χωρίζεται στην πρωτοβάθμια (από 5 έως 12 ετών) και στη δευτεροβάθμια (από 12 έως 16 ετών). Οι μαθητές φοιτούν κανονικά στα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από την ηλικία των 5 ετών επί 7 έτη, τα οποία χωρίζονται σε 3 ευρύτερα στάδια: P1 έως P3 (κατώτερη πρωτοβάθμια), P4 και P5 (μέση πρωτοβάθμια) και P6 και P7 (ανώτερη πρωτοβάθμια).

Η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται σε πολυκλαδικά σχολεία (comprehensive schools) που περιλαμβάνουν όλα τα είδη μαθημάτων για μαθητές με γενικές ικανότητες και δυνατότητες επί περίοδο τεσσάρων ετών (έως την ηλικία των 16 ετών). Η κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση χωρίζεται σε δύο ευρύτερα στάδια: τα δύο πρώτα έτη (S1 και S2) παρέχουν γενική εκπαίδευση, ενώ το τρίτο και το τέταρτο (S3 και S4) αποτελούν στάδια ειδικευσης και επαγγελματικής εκπαίδευσης για όλους τους μαθητές

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ

Αγγλία, Ουαλλία: στις περισσότερες περιοχές το σχολικό έτος διαρκεί από την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου έως την τρίτη εβδομάδα του Ιουλίου και χωρίζεται σε τρία τρίμηνα. Βόρεια Ιρλανδία: το σχολικό έτος διαρκεί από τις αρχές

Σεπτεμβρίου έως το τέλος Ιουνίου. Σκωτία: το σχολικό έτος κανονικά αρχίζει στα μέσα Αυγούστου και διαρκεί 190 ημέρες· χωρίζεται δε σε τρία τρίμηνα.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ - Προϋποθέσεις εισαγωγής

Αγγλία, Ουαλία: Το διοικητικό συμβούλιο του σχολείου και οι τοπικές εκπαιδευτικές αρχές (Local Education Authorities, LEA) ενδεχομένως, είναι υπεύθυνες για την πολιτική σχετικά με την εισαγωγή: πόσοι μαθητές θα γίνουν δεκτοί στο σχολείο, τη διαδικασία αίτησης και τη διαδικασία σε περίπτωση πολύ μεγάλου αριθμού αιτήσεων. Εάν ο αριθμός των αιτήσεων είναι πολύ μεγάλος, προτεραιότητα έχουν τα παιδιά που κατοικούν πλησιέστερα στο σχολείο ή που έχουν αδέρφια στο ίδιο σχολείο. Η εγγραφή σε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνεται κανονικά χωρίς αναφορά στην ικανότητα ή ευφυΐα, αλλά σε ορισμένες περιοχές, οι μαθητές γίνονται δεκτοί σε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης βάσει των επιδόσεών τους σε εισαγωγικές εξετάσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται σε ηλικία 11 ή 12 ετών, η βάση ειδικών ικανοτήτων. Τα grammar schools που επιλέγουν με βάση τις ικανότητες παρέχουν κυρίως κλασική εκπαίδευση σε μαθητές από 11 έως 18 ετών οι οποίοι έχουν επιλεγεί με εξετάσεις.

Βόρεια Ιρλανδία: Τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οφείλουν να δέχονται μαθητές με βάση τη δυναμικότητά τους και πρέπει να δημοσιεύουν τα κριτήρια εγγραφής που εφαρμόζουν σε περίπτωση που οι αιτήσεις υπερβαίνουν τον αριθμό θέσεων του σχολείου. Μόνο η άλλη κατηγορία σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (grammar schools) μπορούν να περιλαμβάνουν στα κριτήρια αυτά τις σχολικές επιδόσεις ενός μαθητή.

Σκωτία: Η εγγραφή στα σχολεία γίνεται χωρίς πιστοποιητικό ικανότητας. Οι εκπαιδευτικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό προτεραιοτήτων στις περιπτώσεις πλεονάζοντος αριθμού αιτήσεων. Προτεραιότητα παρέχεται στα παιδιά που κατοικούν πλησιέστερα στο σχολείο ή που έχουν αδέρφια στο ίδιο σχολείο.

ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Αγγλία, Ουαλία: η εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν σε όλους τους μαθητές των δημόσιων σχολείων στην Αγγλία και στην Ουαλία και στα επιδοτούμενα σχολεία της Βόρειας Ιρλανδίας. Τα ιδιωτικά σχολεία χρεώνουν διδάκτρα.

Βόρεια Ιρλανδία: η εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν, εκτός από τα προπαρασκευαστικά τμήματα των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (grammar schools) που μπορούν να χρεώνουν διδάκτρα. Στα σχολεία καταβάλλονται από το δημόσιο επιδοτήσεις ίσες προς τα διδάκτρα για την πλειοψηφία των μαθητών που φοιτούν σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (grammar schools).

Σκωτία: η υποχρεωτική εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν και το κράτος παρέχει συναφείς υπηρεσίες μέσω των εκπαιδευτικών αρχών.

ΓΛΩΣΣΕΣ

Αγγλία: η διδασκαλία σύγχρονης ξένης γλώσσας περιλαμβάνεται στα υποχρεωτικά μαθήματα του National Curriculum (εθνικού προγράμματος μαθημάτων) από την ηλικία των 11 ετών και εξής (βασικά στάδια 3 και 4).

Ουαλία: η ουαλική ως πρώτη ή δεύτερη γλώσσα αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα στο εθνικό πρόγραμμα (του οποίου η εφαρμογή θα ολοκληρωθεί το 1999). Η παρακολούθηση μιας σύγχρονης ξένης γλώσσας είναι υποχρεωτική στο εθνικό πρόγραμμα μαθημάτων από 11 έως 14 ετών (βασικό στάδιο 3) και προαιρετική στη συνέχεια.

Βόρεια Ιρλανδία: η παρακολούθηση μιας σύγχρονης γλώσσας είναι υποχρεωτική για τους μαθητές από 11 έως 16 ετών. Η επιλογή γίνεται μεταξύ γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ιρλανδικής ή ισπανικής γλώσσας. Πολλοί μαθητές διδάσκονται πάνω από μία σύγχρονη ξένη γλώσσα. Σε πολύ λίγα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε ένα σχολείο μεταπρωτοβάθμιας εκπαίδευσης η ιρλανδική αποτελεί τη γλώσσα διδασκαλίας.

Σκωτία: η διδασκαλία σύγχρονης ξένης γλώσσας εισάγεται για τους μαθητές στις δύο τελευταίες τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης· σε ορισμένα σχολεία η γαλλική γλώσσα διδάσκεται ως δεύτερη γλώσσα ή χρησιμοποιείται ως γλώσσα διδασκαλίας. Όλοι οι μαθητές διδάσκονται τουλάχιστον μία γλώσσα εκτός της αγγλικής, κατά προτίμηση μία σύγχρονη ξένη ευρωπαϊκή γλώσσα, καθ' όλη τη διάρκεια των τεσσάρων ετών υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ

Αγγλία, Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία: η πρόοδος των μαθητών βαθμολογείται συνεχώς από τους καθηγητές και στο τέλος κάθε σχολικού έτους οι μαθητές προάγονται κανονικά στην επόμενη τάξη. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι γονείς και το σχολείο μπορούν να αποφασίσουν εάν χρειάζεται να επαναλάβει ένα παιδί μία τάξη. Προς το τέλος καθενός από τα πρώτα τρία βασικά στάδια, οι διδάσκαλοι ελέγχουν την πρόοδο των μαθητών με level descriptors (δείκτες επιπέδου) για κάθε μάθημα του εθνικού σχολικού προγράμματος. Οι μαθητές βαθμολογούνται επίσης περιοδικά με εξετάσεις στο εθνικό σχολικό πρόγραμμα και τα αποτελέσματα αποστέλλονται στους γονείς.

Σκωτία: οι μαθητές των σχολείων πρωτοβάθμιας και κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προάγονται αυτόματα στην επόμενη τάξη. Οι διδάσκαλοι ελέγχουν την πρόοδο των μαθητών με πέντε επίπεδα βαθμολόγησης σε κάθε τομέα του σχολικού προγράμματος. Οι μαθητές βαθμολογούνται επίσης περιοδικά στην αγγλική γλώσσα και στα μαθηματικά με εθνικές εξετάσεις που γνωστοποιούνται στους γονείς.

ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αγγλία, Ουαλία: στο τέλος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (βασικό στάδιο 2) δεν υπάρχουν τελικές εξετάσεις, ούτε

απονέμονται πιστοποιητικά. Στο τέλος του βασικού σταδίου 4 οι μαθητές ηλικίας 16 ετών συνήθως δίνουν εξετάσεις για το General Certificate of Secondary Education (GCSE) (γενικό πιστοποιητικό σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) ή το General National Vocational qualification (GNVQ) (πιστοποιητικό γενικής επαγγελματικής κατάρτισης). Για το GCSE χορηγείται πιστοποιητικό, το οποίο αναφέρει τους βαθμούς (από A έως G) που πήρε ο υποψήφιος σε κάθε μάθημα. Ένα πρόγραμμα καθορίζει συνήθως τη διδασκαλία προαιρετικών μαθημάτων επαγγελματικής κατεύθυνσης, των λεγόμενων General National Vocational Qualifications (GNVQs) κατά τα δύο τελευταία έτη του βασικού σταδίου 4, για τα οποία χορηγείται επίσης πιστοποιητικό.

Σκωτία: στο τέλος της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν χορηγείται πιστοποιητικό. Στο τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (16ο έτος της ηλικίας) οι μαθητές κανονικά δίνουν εξωτερικές εξετάσεις (Scottish Certificate of Education Standard Grade) ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής SEB (Scottish Examination Board). Στο μαθητή χορηγείται πιστοποιητικό με τη βαθμολογία (από 7 έως 1) που έλαβε σε κάθε μάθημα. Στους μαθητές μπορούν επίσης να χορηγηθούν εθνικά πιστοποιητικά SCOTVEC (Scottish Vocational Education Council) και πιστοποιητικά για να παρακολουθήσουν σύντομα μαθήματα για το SEB.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Αγγλία, Ουαλία: Οι τοπικές εκπαιδευτικές αρχές (LEA) είναι υπεύθυνες για τη δωρεάν μεταφορά των μαθητών που δεν κατοικούν σε μικρή απόσταση από το πλησιέστερο κατάλληλο σχολείο.

Βόρεια Ιρλανδία: Τα εκπαιδευτικά συμβούλια και τα συμβούλια των βιβλιοθηκών (Education and Library Boards) μοιράζονται την αρμοδιότητα αυτή.

Σκωτία: Οι εκπαιδευτικές αρχές είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν στα παιδιά δωρεάν μεταφορά στο σχολείο, δωρεάν γεύματα και δωρεάν είδη ιματισμού εάν το εισόδημα των γονέων τους είναι κατώτερο από ένα ορισμένο επίπεδο.

ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΉ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Αγγλία, Ουαλία: η μη υποχρεωτική εκπαίδευση παρέχεται σε σχολεία και σε κολέγια. Όταν παρέχεται πλήρως σε σχολεία θεωρείται ως δευτεροβάθμια εκπαίδευση και υπόκειται στις σχολικές ρυθμίσεις. Τα τελευταία δύο έτη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για μαθητές από 16 έως 18 ετών και άνω αποκαλούνται συνήθως "Sixth Form" (έκτη μορφή). Εκ παραδόσεως, οι νέοι παρέμεναν στο σχολείο ή συνέχιζαν σε κολέγιο Sixth Form για να παρακολουθήσουν γενικά μαθήματα (GCE A levels) ή, συνέχιζαν σε Further Education College για να παρακολουθήσουν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης, όπως τα GNVQ (General National Vocational Qualifications) ή σε ένα ειδικό τομέα μαθήματα NVQ (National Vocational Qualifications). Ωστόσο, η διάκριση μεταξύ των μη υποχρεωτικών μαθημάτων που παρέχονται στα σχολεία και στα Further Education Colleges γίνεται ολοένα και πιο ασαφής. Οι νέοι που επιθυμούν να σπουδάσουν σε πανεπιστήμιο ή σε άλλα ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσης συνήθως παρακολουθούν μαθήματα για το General Certificate of Education Advanced Level (A Level) ή το General National Vocational Qualification (GNVQ). Ένα τρίτο είδος εξετάσεων, το GCE AS (Advanced Supplementary) θεσπίστηκε για να διευρυνθεί το πρόγραμμα μαθημάτων των μαθητών του A Level και να μπορούν να συμμετέχουν σε εξετάσεις σε άλλα συμπληρωματικά μαθήματα. Ολοένα και περισσότεροι μαθητές παρακολουθούν τα GNVQ ή συνδυασμό των GNVQ και A levels. Στη μη υποχρεωτική εκπαίδευση δεν υπάρχει εθνικό πρόγραμμα μαθημάτων. Οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν από μία σειρά μαθημάτων για τις εξετάσεις GCE A level και GCE AS συνήθως από δύο έως και τέσσερα μαθήματα. Σκωτία: ο δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρέχεται κατά τα δύο τελευταία έτη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (S5 και S6). Οι μαθητές μπορούν να παρακολουθήσουν διάφορα μαθήματα και μπορούν να συνδυάσουν το Scottish Certificate of Education (SCE) Higher Grades, και στην τάξη S6 το Certificate of Sixth Year Studies (CSYS) με σύντομα μαθήματα SCE ή/και τα μαθήματα του SCOTVEC National Certificate. Συνήθως οι μαθητές επιλέγουν έως 5 μαθήματα SCE Higher Grade σε ένα έτος και επομένως μπορούν να διατηρούν ευρεία ισορροπία θεμάτων. Το πιστοποιητικό Higher Grades αποτελεί προϋπόθεση για την εγγραφή σε πανεπιστήμιο. Ορισμένα από τα μαθήματα που παρακολουθούν οι μαθητές της τάξης S5 και S6 παραδίδονται και σε Further Education Colleges.

Βόρεια Ιρλανδία: το μη υποχρεωτικό σύστημα εκπαίδευσης της Βόρειας Ιρλανδίας ακολουθεί τα ίδια πρότυπα με το σύστημα της Αγγλίας και της Ουαλίας.

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ

Το σχολικό έτος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση διαρκεί όσο και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ - Προϋποθέσεις εισαγωγής

Για την εγγραφή στο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δεν απαιτούνται τυπικά προσόντα, αν και οι μαθητές πρέπει κανονικά να έχουν καλή βαθμολογία στα μαθήματα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν.

ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα Further Education Colleges χρηματοδοτούνται από το Δημόσιο για τους μαθητές των 16-18 ετών στην Αγγλία και στην Ουαλία. Στη Σκωτία, τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι δωρεάν, καθώς και τα Further Education Colleges για μαθητές που έχουν κλείσει το 18ο έτος την 1η Σεπτεμβρίου του έτους

κατά το οποίο εγγράφονται.

ΓΛΩΣΣΕΣ

Η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας είναι συνεχής, ενώ οι επιπλέον ξένες γλώσσες μπορεί να είναι προαιρετικές. Έχουν συσταθεί ειδικά σχολεία γλωσσών.

Ουαλία: Στην Ουαλία, η εκμάθηση της ουαλικής ως πρώτης ή δεύτερης γλώσσας και οι σύγχρονες ξένες γλώσσες αποτελούν προαιρετικά μαθήματα.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ

Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, οι μαθητές προάγονται αυτόματα από το πρώτο έτος στο δεύτερο έτος του δεύτερου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Σκωτία: Επειδή τα μαθήματα του SCE Higher Grades παρακολουθούνται κανονικά πάνω από ένα έτος, υπάρχει η δυνατότητα να σταματήσουν οι μαθητές στο τέλος της τάξης S5.

ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αγγλία, Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία: Οι εξετάσεις GCE A Level, GNVQs και AS πραγματοποιούνται κανονικά στην ηλικία των 18 ετών μετά από διετή παρακολούθηση μαθημάτων. Για τις εξετάσεις A Level και AS οι υποψήφιοι βαθμολογούνται με έναν από τους βαθμούς επιτυχίας (A-E), σχεδόν αποτυχίας (F) ή αποτυχίας (U) για κάθε μάθημα στο οποίο εξετάζονται. Κατά κανόνα, οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται για το A Level, το GNVQ και το AS.

Σκωτία: Τα μαθήματα του Scottish Certificate of Education (SCE) Higher Grades κανονικά παρακολουθούνται επί ένα έτος και αρχίζουν στο τέλος του έτους S, σε ηλικία 16-17 ετών. Στην τάξη S6, οι μαθητές μπορούν να επαναλάβουν το Higher Grades για να βελτιώσουν τους βαθμούς τους, να επιλέξουν νέα μαθήματα στο Higher Level ή να συνεχίσουν να παρακολουθούν μαθήματα στα οποία έχουν ήδη επιτύχει ένα Higher Grade για το CSYS (πιστοποιητικό εξαετών σπουδών). Η απονομή του SCE και του CSYS γίνεται από την εξεταστική επιτροπή της Σκωτίας (Scottish Examination Board). Οι μαθητές μπορούν επίσης να παρακολουθήσουν σύντομα μαθήματα SEB και συνδυασμούς για το SCOTVEC National Certificate στις τάξεις S5 και S6 (τα καθήκοντα του SEB και SCOTVEC πρόκειται να συγχωνευθούν για να αποτελέσουν μια νέα σκωτική αρχή απονομής τίτλων από την 1η Απριλίου 1997).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Για το δεύτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης η οικονομική συνδρομή είναι ίδια με εκείνη που ισχύει για την υποχρεωτική εκπαίδευση.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σημείωση: Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Βόρεια Ιρλανδία είναι ίδια με εκείνη της Αγγλίας και της Ουαλίας. Συνεπώς αναφέρονται μόνο οι σημαντικές ιδιομορφίες της Βόρειας Ιρλανδίας.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Από το 1992, σχεδόν όλα τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήκουν σε μία και μόνο κατηγορία. Ωστόσο, λόγω της διαφορετικής ιστορίας τους και των άλλοτε διαφορετικών μεθόδων χρηματοδότησης, εξακολουθούν να υπάρχουν διαρθρωτικές διαφορές μεταξύ των ιδρυμάτων που είναι κοινώς γνωστά ως "παλαιά" πανεπιστήμια και τα πρώην "polytechnics" και "colleges" που είναι γνωστά ως "νέα" πανεπιστήμια. Κάθε πανεπιστήμιο είναι αυτόνομο και αποφασίζει ποια διπλώματα και άλλους τίτλους θα χορηγήσει, καθώς και τους σχετικούς όρους. Τα περισσότερα πανεπιστήμια παρέχουν τη δυνατότητα έρευνας, καθώς και ευρύ φάσμα μαθημάτων προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου. Κατά κανόνα, τα παλαιά πανεπιστήμια δεν παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση, ενώ πολλά από τα νέα πανεπιστήμια - ιδίως τα πρώην πολυτεχνεία παρέχουν περισσότερες δυνατότητες πρακτικών εφαρμογών.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ

Το ακαδημαϊκό έτος διαρκεί από τον Σεπτέμβριο/Οκτώβριο έως το τέλος Ιουνίου για τους φοιτητές που παρακολουθούν προπτυχιακά μαθήματα. Κανονικά διαιρείται σε τρία τρίμηνα, αλλά υπάρχει ολοένα και περισσότερο η τάση για δύο εξάμηνα.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ - Προϋποθέσεις εισαγωγής

Αγγλία, Ουαλία: Τίτλοι σπουδών: κάθε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εφαρμόζει δική του πολιτική στο θέμα της αποδοχής. Γενικά, οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν επιτύχει και να έχουν λάβει βαθμούς ίσους ή μεγαλύτερους από C σε τρία τουλάχιστον μαθήματα των εξετάσεων GCSE και να έχουν επιτύχει σε δύο διαφορετικά μαθήματα στο General Certificate of Education A Level (ή τα αντίστοιχα AS) ή να έχουν λάβει GNVQ ανώτερου επιπέδου. Στην πράξη, λόγω του συναγωνισμού για τις θέσεις, τα περισσότερα πανεπιστήμια απαιτούν βαθμολογία σαφώς μεγαλύτερη από την ελάχιστη απαιτούμενη. Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επιθυμούν να παρακολουθήσουν πλήρες πρόγραμμα σπουδών πρέπει να αποδείξουν ότι το επίπεδο εκπαίδευσής τους, τους επιτρέπει να παρακολουθήσουν πρόγραμμα που οδηγεί σε πτυχίο (degree) και ότι ομιλούν και κατανοούν την αγγλική. Ωστόσο, τα προσόντα αυτά δεν τους παρέχουν αυτόματα το δικαίωμα εγγραφής σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Υπάρχει συναγωνισμός για την εγγραφή και την τελική απόφαση λαμβάνει το σχετικό ίδρυμα. Εισαγωγή: η αίτηση εισαγωγής στα περισσότερα από τα πλήρη πτυχιακά προγράμματα υποβάλλεται μέσω του Universities and Colleges Admissions Service (Υπηρεσία εισαγωγής στην ανώτατη εκπαίδευση) που λειτουργεί ως γραφείο διαλογής. Εάν

ένας φοιτητής δεν γίνει δεκτός σε κάποιο ίδρυμα στον πρώτο γύρο, αυτόματα μπαίνει στο δεύτερο γύρο. Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ακολουθήσουν επίσης την ίδια διαδικασία, αλλά πρέπει και να αποδείξουν ότι μπορούν να καταβάλουν τα διδάκτρα (βλ. κατωτέρω). Συνήθως πραγματοποιούνται προσωπικές συνεντεύξεις εισαγωγής.

Numerus Clausus: δεν υπάρχει επίσημη πολιτική για το numerus clausus. Κάθε πανεπιστήμιο αποφασίζει σχετικά με τον αριθμό φοιτητών που θα δεχθεί σε κάθε τμήμα, με εξαίρεση τις σχολές ιατρικής, οδοντιατρικής και παιδαγωγικής κατάρτισης, για τις οποίες η κυβέρνηση καθορίζει τον αριθμό.

Γλώσσες: το Ηνωμένο Βασίλειο δεν επιβάλλει καμία υποχρέωση όσον αφορά την επίσημη γλώσσα σε εθνικό επίπεδο.

Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα συνήθως ζητούν από τους φοιτητές να δώσουν εξετάσεις ή να αποδείξουν τις γλωσσικές τους γνώσεις με άλλο τρόπο.

Σκωτία: η εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση προϋποθέτει συνήθως επιτυχία σε ορισμένα μαθήματα στις εξετάσεις του Standard Grade ή του Higher Grade που διοργανώνει το Scottish Examination Board για την απονομή ενός Scottish Certificate of Education. Οι αιτήσεις που υποβάλλουν οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξετάζονται ξεχωριστά προκειμένου να διαπιστωθεί η εγκυρότητα των τίτλων σπουδών τους.

ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Αγγλία, Ουαλία: σε όλα τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα καταβάλλονται διδάκτρα, τα οποία διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: τα μειωμένα διδάκτρα (home fees) και τα πλήρη διδάκτρα για τους ξένους φοιτητές (full cost overseas fees). Οι πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να καταβάλλουν μειωμένα διδάκτρα, ενώ οι υπόλοιποι ξένοι φοιτητές γενικά καταβάλλουν τα διδάκτρα που ισχύουν για τους ξένους. Τα διδάκτρα για τους φοιτητές της Αγγλίας και της Ουαλίας καθώς και άλλων πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταβάλλονται από τα LEA (τοπικές εκπαιδευτικές αρχές). Ωστόσο, για να μπορούν τα διδάκτρα να καταβληθούν από το σύστημα του Ηνωμένου Βασιλείου, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να πληρούν τα ίδια κριτήρια επιλογής με εκείνα που πρέπει να πληρούν οι Βρετανοί φοιτητές. Οι όροι αυτοί είναι: να έχουν την ιθαγένεια, ή να έχουν γονέα με την ιθαγένεια ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να έχουν συνήθη τόπο διαμονής στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ο οποίος περιλαμβάνει τα 15 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία) τα τελευταία τρία έτη πριν από την έναρξη των σπουδών, να μην έχουν λάβει οποιαδήποτε οικονομική βοήθεια από το υπουργείο παιδείας της Σκωτίας ή της Βόρειας Ιρλανδίας, να μην έχουν ήδη παρακολουθήσει μαθήματα ανώτατης εκπαίδευσης με κρατική οικονομική βοήθεια, και να μην έχουν εγγραφεί σε πρόγραμμα μαθημάτων για το οποίο προβλέπονται τέτοιου είδους ενισχύσεις.

Βόρεια Ιρλανδία: τα Education and Library Boards (εκπαιδευτικά συμβούλια και συμβούλια βιβλιοθηκών) έχουν την ίδια αρμοδιότητα με τα LEA.

Σκωτία: τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα χρεώνουν διδάκτρα τα οποία καταβάλλονται από τους οργανισμούς αυτοδιοίκησης.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Αναγνώριση των τίτλων σπουδών για την εισαγωγή: Δεν υπάρχουν ειδικές συμφωνίες μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και άλλων κρατών μελών, αλλά το Ηνωμένο Βασίλειο κανονικά αναγνωρίζει τους τίτλους σπουδών για την εισαγωγή σύμφωνα με τους όρους της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Ισοτιμία των Διπλωμάτων που οδηγούν στην εισαγωγή σε πανεπιστήμια. Η αναγνώριση και ισοτιμία αποτελούν θέματα που υπάγονται στην αρμοδιότητα των ιδρυμάτων, τα οποία κανονικά έχουν ένα μακρύ κατάλογο ισοτιμιών που εφαρμόζονται στους υποψηφίους για την εισαγωγή. Λόγω των διαφορών μεταξύ του εκπαιδευτικού συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου και των συστημάτων των άλλων κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα προβλήματα αναγνώρισης είναι μερικές φορές πολύπλοκα.

Αναγνώριση των πτυχίων Πληροφορίες για την αναγνώριση από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των πτυχίων των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Αγγλίας και της Σκωτίας μπορούν να ληφθούν από τα κέντρα NARIC (κέντρα πληροφόρησης για την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων σε εθνικό επίπεδο).

ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αγγλία, Ουαλία: τα προπτυχιακά μαθήματα οδηγούν σε τίτλο σπουδών που ονομάζεται Bachelor και διακρίνεται σε Bachelor of Arts (BA) και Bachelor of Sciences (BSc). Οι σπουδές διαρκούν γενικά τρία έτη, αλλά σε ορισμένους τομείς μπορεί να διαρκέσουν περισσότερο. Τα μεταπτυχιακά διπλώματα (Higher degrees) λαμβάνονται μετά από επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων ή προσωπική έρευνα ή συνδυασμό των δύο. Η απονομή τους πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα:

- Τα Master's Degrees συνήθως απαιτούν τουλάχιστον ένα έτος πλήρων σπουδών (συνήθως δύο έτη)·

- Τα διδακτορικά απονέμονται μετά από την υποβολή διατριβής (thesis)

Σκωτία: τα πτυχία (degrees) απονέμονται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση 3ετών πλήρων σπουδών (Ordinary Degree) ή 4ετών σπουδών, οι οποίες γενικά είναι πιο ειδικευμένες και απαιτητικές (Honours Degree). Το πρώτο πανεπιστημιακό δίπλωμα της Σκωτίας στους τομείς των ελευθερίων τεχνών, των ανθρωπιστικών σπουδών και των γλωσσών είναι γνωστό ως Master of Arts (MA), αντίστοιχο προς το Bachelor's degree της Αγγλίας. Ολοένα και περισσότερα ιδρύματα απονέμουν διπλώματα Bachelor, όπως π.χ. στη μηχανολογία (engineering) και στα παιδαγωγικά. Τα μεταπτυχιακά μαθήματα λήγουν με μεταπτυχιακά διπλώματα μετά από ένα έτος ή με Masters degree μετά από ένα ή δύο έτη μαθημάτων. Τα διπλώματα

έρευνας (MPhil, PhD) απονέμονται σχεδόν σε όλα τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Αγγλία, Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία: Υποτροφίες: Εκτός από τα διδάκτρα (βλ. ανωτέρω) οι υποτροφίες που καταβάλλονται αυτοδικαίως στους φοιτητές (mandatory awards) περιλαμβάνουν και υποτροφία επιβίωσης. Σκοπός αυτής της υποτροφίας είναι να συμβάλλει στα έξοδα επιβίωσης του φοιτητή. Οι υποτροφίες αυτές εξετάζονται από τα LEA (Education and Library Boards στη Β.Ι.) σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, ενώ οι γονείς ή σύντροφοι συνεισφέρουν στις περισσότερες περιπτώσεις. Τα τελευταία έτη το ποσό τους έχει μειωθεί, διότι το ποσό που διατίθεται υπό μορφή φοιτητικών δανείων (βλ. κατωτέρω) έχει αυξηθεί σταδιακά. Ανάλογα με την περίπτωση χορηγείται υποτροφία (discretionary awards) εάν ο φοιτητής δεν δικαιούται αυτοδικαίως υποτροφίας (mandatory award) ή εάν τα μαθήματα που παρακολουθεί δεν προβλέπουν τέτοιου είδους υποτροφία.

Σκωτία: Υποτροφίες: Ο οργανισμός Student Awards Agency for Scotland προβλέπει ενίσχυση για τους φοιτητές που παρακολουθούν πλήρες πρόγραμμα ανώτατης εκπαίδευσης παρόμοια γενικά με εκείνη που προβλέπουν οι εκπαιδευτικές αρχές στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά περίπτωση υποτροφίες (discretionary awards) μπορούν επίσης να χορηγηθούν από τις περιφερειακές εκπαιδευτικές αρχές για τους φοιτητές που παρακολουθούν άλλα μαθήματα με πλήρες ή μερικό πρόγραμμα.

Αγγλία, Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία, Σκωτία: Επιλεξιμότητα για mandatory award: οι φοιτητές της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να τύχουν οικονομικής ενίσχυσης εάν πληρούν ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας. Ο πρώτος όρος είναι να έχουν διαμείνει επί τρία έτη στο Ηνωμένο Βασίλειο, ούτως ώστε να έχουν δικαίωμα για την καταβολή των διδάκτρων καθώς και για τη χορήγηση επιδόματος επιβίωσης ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση.

Αγγλία, Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία, Σκωτία: Φοιτητικά δάνεια: Σκοπός των φοιτητικών δανείων είναι να συμπληρώνουν τις υποτροφίες σπουδών. Για να λάβουν οι φοιτητές φοιτητικό δάνειο πρέπει να παρακολουθούν μαθήματα που παρέχουν δικαίωμα υποτροφίας και να πληρούν οι ίδιοι τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Γενικά, οι φοιτητές πρέπει να πληρούν τους όρους διαμονής, να παρακολουθούν πλήρες πρόγραμμα μαθημάτων της ανώτατης εκπαίδευσης σε προπτυχιακό επίπεδο ή αντίστοιχο σε ίδρυμα που χρηματοδοτείται από το δημόσιο στο Η.Β. και να είναι ηλικίας κάτω των 50 ετών κατά την έναρξη των μαθημάτων. Οι φοιτητές που πληρούν αυτά τα κριτήρια επιλογής οι οποίοι παρακολουθούν μαθήματα για το Postgraduate Certificate in Education (PGCE) μπορούν επίσης να υποβάλουν αίτηση.

Αγγλία, Ουαλία, Βόρεια Ιρλανδία, Σκωτία: Ποσά εισόδου (Access Funds): Τα ποσά αυτά χορηγούνται από την κεντρική κυβέρνηση, αλλά η διαχείρισή τους γίνεται από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της μη υποχρεωτικής και ανώτατης εκπαίδευσης. Τα ποσά αυτά χορηγούνται στις περιπτώσεις στις οποίες η πρόσβαση στην εκπαίδευση μπορεί να εμποδιστεί για οικονομικούς λόγους, ή εφόσον οι φοιτητές, για οποιοδήποτε λόγο, αντιμετωπίζουν πραγματικές οικονομικές δυσχέρειες. Οι υπήκοοι του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου που εργάζονται στο Η.Β., οι σύζυγοί τους και τα τέκνα τους, που δεν πληρούν τον όρο της συνήθους τριετούς διαμονής, μπορούν να λάβουν αυτά τα ποσά (Access Funds), εφόσον πληρούν ορισμένους όρους.

III. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Για περισσότερες πληροφορίες:

Eurydice National Agency Eurydice Unit London National Foundation for Education Research

The Mere, Upton Park Slough, BERKS SL1 2DQ UNITED KINGDOM

Eurydice Unit Scotland Scottish Office Education and Industry Department International Relations Branch

Floor 1, Area B Victoria Quay Edinburgh EH6 6QQ UNITED KINGDOM

Για πληροφορίες σχετικά με την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

COMENIUS National Agency Central Bureau

10 Spring Gardens London SW1A 2BN UNITED KINGDOM

Tel: +44-171-389 4751 Fax: +44-171-389 4822

EC Education Policy Tem Department for Education and Employment

Caxton House 6-12 Tothill Street London SW1H 9NF UNITED KINGDOM

Tel: +44-171-273 53.7 Fax: +44-171-273 5217

Για πληροφορίες σχετικά με την ανώτατη εκπαίδευση:

ERASMUS National Agency UK SOCRATES- ERASMUS Council

The University Research and Development Building Canterbury

Kent CT2 7PD UNITED KINGDOM

Tel: +44-1227-762712 or +44-1227-764000 ext. 3673 Fax: +44-1227-762711

Για πληροφορίες σχετικά με την ακαδημαϊκή αναγνώριση:

NARIC (Network of National Academic Recognition Information Centres) NARIC

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

I. Πληροφορίες σχετικά με το κοινοτικό δίκαιο

Η συνθήκη ΕΚ (άρθρο 8Α) προβλέπει ότι κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών. Κάθε πολίτης της Ένωσης που προτίθεται να διαμείνει για διάστημα άνω των τριών μηνών σε άλλο κράτος μέλος, υποχρεούται να έχει άδεια διαμονής. Το έγγραφο αυτό, το οποίο απλώς επιβεβαιώνει το δικαίωμα διαμονής που έχουν όλοι οι πολίτες της Ένωσης, εκδίδεται με την υποβολή ορισμένων δικαιολογητικών τα οποία διαφέρουν ανάλογα με την προσωπική κατάσταση του αιτούντος.

II. Πληροφορίες σχετικά με τις διατυπώσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο

Εφόσον σκοπεύετε να παραμείνετε στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα πρέπει να υποβάλλετε αίτηση άδειας διαμονής σύμφωνα με την βρετανική νομοθεσία. Ωστόσο, εάν επιθυμείτε επιβεβαίωση του δικαιώματός διαμονής σας στο Ηνωμένο Βασίλειο, μπορείτε να υποβάλλετε αίτηση, γραπτώς, ή να συμπληρώσετε αίτηση EEC1, στο Home Office Immigration and Nationality Directorate για άδεια διαμονής.

Εγγραφα που πρέπει να υποβληθούν με την αίτησή σας:

Μαζί με την αίτηση άδειας διαμονής, πρέπει να υποβάλλετε έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, τέσσερις φωτογραφίες διαβατηρίου και συμπληρωμένη αίτηση. Ανάλογα με το καθεστώς σας (μισθωτός, σε αναζήτηση απασχόλησης, ανεξάρτητος εργαζόμενος, συνταξιούχος, οικονομικά ανενεργός, φοιτητής), θα σας ζητηθεί να υποβάλλετε διάφορα έγγραφα κατά τη διαμονή σας στο Ηνωμένο Βασίλειο: Οι μισθωτοί πρέπει να υποβάλουν βεβαίωση πρόσληψης από τον εργοδότη τους που να πιστοποιεί ότι τους απασχολήσει, ή πιστοποιητικό απασχόλησης: Όσοι εγκαθίστανται ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι θα πρέπει να αποδείξουν το καθεστώς τους, με την εγγραφή τους σε επαγγελματική ένωση, τον αριθμό ΦΠΑ τους ή την εγγραφή σε εμπορικό μητρώο: Όσοι παρέχουν υπηρεσίες θα πρέπει να αποδείξουν ότι μετακινούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο για να δεχτούν ή να παράσχουν υπηρεσίες. Οι μισθωτοί και οι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι είναι πιθανόν να μην χρειαστεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν επαρκείς ίδιους πόρους. Εφόσον παραμείνετε στο Ηνωμένο Βασίλειο αφού εργαστήκατε εκεί, είτε ως μισθωτός είτε ως ανεξάρτητος εργαζόμενος, θα πρέπει να υπάγεστε σε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις: α) παύσατε να εργάζεστε είχατε φθάσει την ηλικία συνταξιοδότησης βάσει της βρετανικής νομοθεσίας, εργαστήκατε τουλάχιστον τους 12 τελευταίους μήνες στο Ηνωμένο Βασίλειο και διαμένετε στη χώρα αυτή σε συνεχή βάση για τουλάχιστον τρία έτη· β) ζήσατε στο Ηνωμένο Βασίλειο σε μόνιμη βάση για τουλάχιστον δύο έτη και χρειάστηκε να διακόψετε την επαγγελματική σας δραστηριότητα λόγω μόνιμης ανικανότητας. Εφόσον η ανικανότητα αυτή οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή ασθένεια που σας δίνει το δικαίωμα σε επίδομα το οποίο καταβάλλεται ολόκληρο ή εν μέρει από βρετανικό δημόσιο οργανισμό, δεν τίθενται προϋποθέσεις διαμονής. Αν είστε συνταξιούχος και εργαζόσταν προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος ή δεν είστε οικονομικά ενεργός, θα πρέπει να αποδείξετε ότι διαθέτετε ασφάλεια ασθένειας και επαρκείς πόρους ώστε να μην επιβαρύνετε το δημόσιο. Το 1996 ένα άτομο μόνο του έπρεπε να διαθέτει τουλάχιστον 8.000 λίρες το χρόνο. Εάν είστε φοιτητής, θα πρέπει να αποδείξετε ότι είστε εγγεγραμμένος σε αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό οργανισμό και ότι καλύπτεσθε από ασφάλιση ασθένειας. Θα πρέπει να βεβαιώσετε, μέσω σχετικής δήλωσης ή τουλάχιστον αντίστοιχου εναλλακτικού τρόπου, ότι διαθέτετε επαρκείς πόρους ώστε να μην επιβαρύνετε οικονομικά το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Τα μέλη της οικογένειάς σας που έχουν επίσης δικαίωμα διαμονής. Ο οδηγός "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" εξηγεί ποιά από τα μέλη της οικογένειάς σας έχουν το δικαίωμα αυτό. Τα μέλη της οικογένειάς σας που επιθυμούν να επιβεβαιώσουν το δικαίωμα διαμονής τους στο Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να υποβάλουν αίτηση, γραπτώς, στο Home Office Immigration and Nationality Directorate για έγγραφο διαμονής. Κατά την υποβολή της αίτησής τους, τα μέλη της οικογένειάς σας θα πρέπει να υποβάλλουν έγκυρο διαβατήριο, απόδειξη της συγγενικής σχέσης σας και την άδεια διαμονής σας. Τα μέλη της οικογένειάς σας μπορούν να σας συνοδεύσουν ή να σας συναντήσουν στο Ηνωμένο Βασίλειο. Όσα μέλη της οικογένειάς σας δεν έχουν υπηκότητα χώρας του ΕΟΧ θα πρέπει να απευθυνθούν στο British High Commission, σε πρεσβεία ή προξενείο του εξωτερικού για οικογενειακή άδεια ΕΟΧ πριν ταξιδέψουν στο Ηνωμένο Βασίλειο εφόσον επιθυμούν να εγκατασταθούν μόνιμα ή για μακρόχρονη περίοδο. Εφόσον προσπαθήσουν να εισέλθουν στο Ηνωμένο Βασίλειο για τον σκοπό αυτό χωρίς οικογενειακή άδεια ΕΟΧ μπορεί να μην τους επιτραπεί η είσοδος. Τα μέλη της οικογένειάς σας που δεν είναι υπήκοοι του ΕΟΧ χρειάζονται συνήθως θεώρηση για να ταξιδέψουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και θα πρέπει να διαθέτουν και οικογενειακή άδεια ΕΟΧ εφόσον έρχονται να σας επισκεφθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο. Τα μέλη της οικογένειας που δεν χρειάζεται συνήθως να διαθέτουν θεώρηση για να ταξιδέψουν στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν χρειάζεται να διαθέτουν και οικογενειακή άδεια ΕΟΧ για να σας επισκεφθούν εφόσον παραμείνουν στο Ηνωμένο Βασίλειο για λιγότερους από 6 μήνες. Τα μέλη της οικογένειάς σας που είναι υπήκοοι κράτους μελών ή πολίτες της Κοινοπολιτείας θα πρέπει να εγγραφούν στην αστυνομία στο Aliens Registration Office στο Λονδίνο ή στο κοντινότερο αστυνομικό τμήμα εκτός

Λονδίνου. Το τέλος εγγραφής είναι 27,50 λίρες. Θα πρέπει να δηλώνουν τις αλλαγές διεύθυνσης, οικογενειακής κατάστασης και απασχόλησης. Η μη υποβολή αυτών των στοιχείων τιμωρείται με πρόστιμο ως 1.000 λίρες.

Συμπληρωματικές πληροφορίες:

Μετά την υποβολή της αίτησής σας για άδεια διαμονής, η απόφαση για τη χορήγηση της πρώτης άδειας διαμονής σας θα πρέπει να ληφθεί εντός 6 μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησής σας. Οι άδειες διαμονής ισχύουν για περιορισμένη χρονική διάρκεια (βλ. οδηγό "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης"). Στα μέλη της οικογένειάς σας που σας συνοδεύουν θα χορηγηθούν άδειες διαμονής της ίδιας διάρκειας με τη δική σας. Εάν αλλάξετε διαμονή στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν υπάρχουν διατυπώσεις σχετικά με την άδεια διαμονής, εκτός αν ορισμένα μέλη της οικογένειάς σας δεν είναι υπήκοοι της ΕΕ (βλ. ανωτέρω). Εφόσον σας χορηγηθεί άδεια διαμονής ως μισθωτού, έχετε το δικαίωμα αλλαγής του καθεστώτος κατά τη διάρκεια ισχύος της, για παράδειγμα με το να εγκατασταθείτε ως ανεξάρτητος εργαζόμενος. Μπορείτε να ανανεώσετε την άδεια διαμονής σας υποβάλλοντας αίτηση στο Immigration and Nationality Directorate όπου ίσως χρειαστεί να υποβάλετε στοιχεία για την εγκατάστασή σας. Εάν έχετε παραμείνει άνεργος για περισσότερους από 12 μήνες παρά τη θέλησή σας, ή είστε φοιτητής, η ισχύς της άδειάς σας μπορεί να περιοριστεί σε ένα έτος, σε διαφορετική περίπτωση η άδειά σας θα ανανεωθεί για περίοδο πέντε ετών. Η βρετανική νομοθεσία για τους αλλοδαπούς προβλέπει ότι μπορεί να σας χορηγηθεί το "Settled Status" (δηλαδή μπορείτε να παραμείνετε για αόριστο χρόνο) εάν, ως κάτοχος πενταετούς άδειας διαμονής μείνατε στο Ηνωμένο Βασίλειο για τέσσερα έτη και ασκήσατε κατά την περίοδο αυτή δικαίωμα της συνθήκης ΕΚ. Εφόσον πληροίτε αυτές τις προϋποθέσεις, μπορείτε να ζητήσετε την άρση του χρονικού περιορισμού της άδειας διαμονής σας από το Home Office. Τα μέλη της οικογένειάς σας που δεν είναι υπήκοοι κράτους μέλους δεν χρειάζεται πλέον να εγγράφονται στην αστυνομία αφού σας χορηγηθεί το "Settled Status". Η διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης της άδειας διαμονής είναι δωρεάν.

III. Μέσα προσφυγής

Εφόσον η αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής απορριφθεί ή εφόσον εκδοθεί διαταγή απέλασής σας, πρέπει να σας κοινοποιηθούν οι λόγοι για τη σχετική απόφαση, εκτός αν πρόκειται για λόγους κρατικής ασφάλειας. Οι πιθανοί λόγοι για την απόρριψη της αίτησής σας αναφέρονται στον οδηγό "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Έχετε τα ίδια δικαιώματα προσφυγής όπως και οι βρετανοί υπήκοοι σε ό,τι αφορά τις διοικητικές αποφάσεις. Δεν μπορούν να σας αρνηθούν τη χορήγηση άδειας διαμονής μόνο για τον λόγο ότι τα έγγραφα ταυτότητας με τα οποία εισήλθατε στην χώρα έχουν λήξει. Εάν η αίτηση για την άδεια διαμονής σας απορριφθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών, θα σας κοινοποιηθούν γραπτώς οι λόγοι για την απόρριψή της και οι δυνατότητες προσφυγής. Η προσφυγή πρέπει να υποβληθεί εντός 14 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Η κατάθεση προσφυγής έχει ανασταλτικό χαρακτήρα για την απόφαση. Η προσφυγή σας θα εξεταστεί από ανεξάρτητη αρχή. Εφόσον η προσφυγή δεν γίνει δεκτή, θα ενημερωθείτε για το δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης αυτής (εντός 14 ημερών) στο Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο (Appeal Tribunal). Εφόσον η παρουσία σας θεωρείται από το Υπουργείο Εσωτερικών επικίνδυνη για την δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, θα εκδοθεί εντολή απέλασής σας. Θα ενημερωθείτε για το δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης αυτής στο Immigration Appeals Tribunal ενώπιον του οποίου μπορείτε να υπερασπίσετε την περίπτωση σας και να εκπροσωπηθείτε από δικηγόρο της επιλογής σας. Μπορεί επίσης να σας χορηγηθούν δωρεάν συμβουλές και εκπροσώπηση από το Immigration Advisory Service. Εφόσον επιλέξετε να μην υποβάλετε προσφυγή, ή απορριφθεί η προσφυγή σας, το Υπουργείο Εσωτερικών θα υπογράψει εντολή απέλασής σας και θα πρέπει να εγκαταλείψετε την επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου. Δεν μπορεί να υπογραφεί εντολή απέλασής σας όσο μπορεί ακόμη να υποβληθεί η προσφυγή ή εκκρεμεί προσφυγή. Τα ποινικά δικαστήρια μπορούν να ζητήσουν την απέλασή σας μετά από σχετική καταδίκη σας. Για να προσφύγετε κατά της αίτησης αυτής, θα πρέπει να προσφύγετε κατά της ίδιας της απόφασης στο Crown Court ή στο Court of Appeal (Criminal Division). Ακόμη και εάν τα ποινικά δικαστήρια δεν ζητήσουν την απέλασή σας, το Υπουργείο Εσωτερικών μπορεί να ζητήσει την απέλασή σας μετά από καταδίκη εάν θεωρεί ότι η απέλαση αυτή είναι προς όφελος της δημόσιας τάξης. Σε τέτοια περίπτωση μπορείτε να υποβάλετε προσφυγή στο Immigration Appeal Tribunal εντός 14 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης. Εάν η προσφυγή σας, το Υπουργείο Εσωτερικών θα υπογράψει εντολή απέλασής σας. Δεν μπορεί να υπογραφεί εντολή απέλασής σας πριν λήξει η προθεσμία κατά την οποία μπορείτε να υποβάλετε προσφυγή ή όσο εκκρεμεί η εν λόγω προσφυγή. Όλες οι αποφάσεις θα πρέπει να περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες υποβολής προσφυγής και τις σχετικές προθεσμίες. Η παράσταση δικηγόρου δεν είναι υποχρεωτική. Μπορεί να σας χορηγηθεί συνδρομή δικηγόρου, υπό ορισμένες προϋποθέσεις καθώς και η συνδρομή διερμηνέα. Το Υπουργείο Εσωτερικών μπορεί επίσης να αποφασίσει ότι η παρουσία σας στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι επιθυμητή για λόγους εθνικής ασφάλειας και να εκδόσει εντολή απέλασής σας απαγορεύοντάς σας να επιστρέψετε όσο η εντολή αυτή παραμένει ισχυρή. Δεν υπάρχει προσφυγή κατά μιας τέτοιας απόφασης αλλά, εάν επιθυμείτε, μπορείτε να διαμαρτυρηθείτε σε ανεξάρτητη γνωμοδοτική επιτροπή. Μπορείτε να παρουσιαστείτε ενώπιον της επιτροπής αυτής αλλά όχι να εκπροσωπηθείτε. Εφόσον το επιτρέψει η επιτροπή μπορείτε να ζητήσετε την συνδρομή φίλων ή τρίτων μερών που θα καταθέσουν για λογαριασμό σας. Το Υπουργείο Εσωτερικών μπορεί επίσης να ζητήσει την απομάκρυνσή σας από το Ηνωμένο Βασίλειο για το δημόσιο συμφέρον, εξηγώντας τους λόγους για

την απόφαση αυτή. Σύμφωνα με το τμήμα 13(5) του Immigration Act 1971 δεν υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά μιας τέτοιας απόφασης.

Κοινοτικά κείμενα αναφοράς: μισθωτοί (κανονισμός 1612/68 και οδηγία 68/360)· ανεξάρτητοι επαγγελματίες (οδηγία 73/148)· συνταξιούχοι που διαμένουν στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους αφού άσκησαν επαγγελματική δραστηριότητα (κανονισμός 1251/70 και οδηγία 75/34)· συνταξιούχοι που άσκησαν επαγγελματική δραστηριότητα στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους (οδηγία 90/365)· οικονομικά ανενεργά πρόσωπα (οδηγία 90/364)· σπουδαστές (οδηγία 93/96)· μέτρα που λήφθηκαν για λόγους δημοσίας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας υγείας (οδηγία 64/221).

Εθνικά κείμενα αναφοράς: The Immigration Act 1971 (1971, c.77)· Immigration (Carriers' Liability) Act 1987 (1987, c.24)· Immigration Act 1988 (1988, c.xx)· Asylum and Immigration Appeals Act 1993 (1993, c.23)· The Immigration (European Economic Area) Order 1994 (Statutory Instruments n° 1985, 1994).

IV. Χρήσιμες διευθύνσεις:

Κέντρο πληροφοριών Home Office Immigration and Nationality Directorate European Directorate
Apollo House 36 Wellesley Road Croydon Surrey CR9 3RR
Active links to UK Higher Education Institutions